

Experiment

Elektronický monitoring odsouzených

Realizátor

Probační a mediační služba ČR (**PMS ČR**)
s podporou Ministerstva spravedlnosti ČR

Zahájen 1. 7. 2012

Experiment

Cíl experimentu:

Zkušebně ověřit v malém rozsahu provoz elektronického monitoringu odsouzených a využít získané zkušenosti pro přípravu jeho širšího zavedení do praxe trestní justice v České republice.

Experiment

Ve veřejné zakázce malého rozsahu na „zkušební provoz“ a pronájem celkem 25 monitorovacích zařízení zvítězila společnost 3M. Zkušební provoz samotných monitorovacích zařízení byl plánován na dobu **4 měsíců do konce listopadu 2012**, celkové vyhodnocení experimentu bylo naplánováno na prosinec 2012.

Experiment

Experimentu se zúčastnili odsouzení, kterým byl uložen trest domácího vězení nebo měli v rámci podmíněného propuštění uloženo opatření shodné s domácím vězením a kteří dobrovolně souhlasili s účastí v experimentu.

Probační a mediační služba měla k dispozici celkem **25 monitorovacích zařízení**, která byla použita u odsouzených v experimentu a taktéž u dobrovolníků z řad PMS pro řízené testování a ověřování spolehlivosti monitorovacích zařízení. Experiment probíhal ve všech **8 soudních krajích v ČR**.

Experiment

Elektronický monitoring odsouzených byl plánován jak k využití u samotného alternativního trestu domácího vězení, (§ 60 TRZ); tak i v rámci podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, (§ 88 TRZ).

Parlament ČR v mezidobí schválil důležitou novelu trestního zákoníku a řádu. Tzv. „Staňkovu novelu“, kde se rozšiřují možnosti podmíněného propuštění právě i v souvislosti s aplikací trestu i opatření domácího vězení v plánovaném spojení s elektronickým monitoringem. V rámci experimentu byly předmětem ověření mj. i následující parametry.

Experiment

- Montáž elektronických monitorovacích zařízení zaměstnanci PMS
- Demontáž elektronických monitorovacích zařízení zaměstnanci PMS.
- Provoz monitorovacího centra.
- Funkčnost elektronických monitorovacích zařízení včetně simulace porušení režimu elektronického monitoringu.
- Spolupráci s dodavatelem při správě a servisu dodaného hardware a software.
- Personální potřebu PMS na zajištění této formy provozu.
- Účinnost kombinování elektronického monitorování a probační práce s propuštěným, s odsouzeným.
- Součinnost s orgány činnými v trestním řízení a vězeňskou službou při aplikaci EM.

Experiment

Experiment reflektoval pozitivní zkušenosti z aplikace elektronického monitoringu například ve skandinávských zemích. Probační služba zde plní jak roli provozovatele monitorovacího systému včetně monitorovacího centra, tak i současně zajišťuje nezastupitelnou roli probační práce s pachatelem.

Celkem prošlo experimentem **47 osob**, z toho **43** odsouzených k trestu domácího vězení a opatření domácího vězení v rámci podmíněného propuštění **4 probační úředníci** v pilotních středisek, kteří testovali zejména různé varianty porušení monitorovacího režimu.

Experiment

Podmínky experimentu porušilo pouze **5 odsouzených**, jeden odsouzený přišel o bydlení, ostatní odsouzení, tedy **4 osoby** nedodržely stanovené podmínky monitorovacího programu a byly z něho vyloučeny. Účast v experimentu byla dobrovolná, (*zájemců bylo více než zařízení*), za porušení následovalo vyloučení z experimentu a obnovení intenzivních náátkových kontrol.

Probační úředníci si osvojili rychle schopnost a dovednost instalace i deinstalace „**elektronických náramků**“ na tělo respektive kotník odsouzených.

Experiment

V experimentu **byla využita technologie RF**, tj. radiofrekvenční systém, odsouzený má nainstalován e-náramek na svém těle, **(jedná se o vysílač)**, přijímač je nainstalován v prostoru obydli odsouzeného obvykle v prostorovém středu obydli.

Zařízení je pak „naladěno“ na **GSM síť**, která zajišťuje monitorovací proces. Technologie RF zajišťuje e-monitoring v obydli odsouzeného, který má odsouzený soudem stanovenou povinnost, v rámci uložené sankce, (domácí vězení, podmíněné propuštění – opatření) zdržovat se v soudem určenou dobu v místě svého bydliště, obydli.

Experiment

Testovaná technologie **zaznamenala v průběhu experimentu všechna porušení monitorovacího režimu u odsouzených**. Technologická způsobilost byla i duálně ověřována opakovanými namátkovými kontrolami probačních úředníků v obydli odsouzených a přímou komunikací s monitorovacím centrem z obydli odsouzených.

Technická způsobilost **byla v rámci experimentu představena i na 8 pracovních setkání v jednotlivých soudních krajích se soudci, státními zástupci, řediteli spádových věznic a zástupci středisek PMS,(podzim 2012)**. Na místě byly demonstrovány varianty porušení monitorovacího režimu, opuštění obydli, násilné přerušení funkce e-náramku. Technologie vždy zaznamenala každé porušení, ale i přesný čas porušení, což si mohli účastníci na místě přímo ověřit.

Experiment

Testovaná technologie prokázala také bezpečnostní odolnost proti jakémukoliv narušení, viz. předchozí text výše, vše bylo vždy řádně zaznamenáno. Mimo jiné s e-náramkem je možné se koupat, je vodotěsný, to znamená jak ve volném čase, tak i v rámci osobní hygieny.

Náklady experimentu - pronájem monitorovacího zařízení včetně software a souvisejících služeb, (1.7. 2012 – 31.12. 2012). V rámci experimentu byly zrealizovány 3 veřejné zakázky, (pronájem monitorovacích zařízení včetně software a souvisejících servisních služeb, provoz monitorovacího centra a činnosti projektového manažera).

Experiment

Cena pronájmu monitorovacích zařízení byla konstruována následujícím způsobem: náklady za jeden monitorovací den a jednoho odsouzeného v experimentu byly dle sdělení firmy 3M cca 165 Kč/den.

Doba trvání monitorovacího období v experimentu - čtyři měsíce tj. 122 dní. V experimentu bylo použito celkem 25 monitorovacích zařízení tj. pro 25 osob. (tj. 165 Kč, * 122 dní * 25 osob; to je celkem dohromady včetně zaokrouhlení - **504.000,- Kč**. Provoz monitorovacího centra, (rovněž veřejná zakázka - **288.000,- Kč**.) Řízení projektu, (veřejná zakázka, projektový manažer - **70.800,- Kč**.) **Náklady experimentu celkem; 862.800,- Kč**

Další vývoj

Na základě úspěšně realizovaného a vyhodnoceného experimentu „Elektronický monitoring odsouzených“, (červenec 2012 – prosinec 2012), který potvrdil technologickou způsobilost, bezpečnostní odolnost i přijatelnou finanční náročnost monitorovací technologie, bylo rozhodnuto zavést systém elektronického monitoringu odsouzených pro širší využití v rámci výkonu trestní spravedlnosti a v rámci stávající trestně právní úpravy.

Další vývoj

V současné době připravuje Probační a mediační služba ve spolupráci s Ministerstvem spravedlnosti zadávací řízení pro rozšíření systému elektronického monitoringu odsouzených v rámci stávající právní úpravy. Plánuje se zavést systém, který byl úspěšně ověřen v experimentu a je plánováno podle potřeby pořídit až 2000 monitorovacích zařízení.